

Doly chtějí těžit z turistů

NA SLOVENSKO DO OPÁLOVÝCH ŠTOL

Kdy se pod Dubníkem ve Slanských vrších u Prešova začaly těžit vzácné opály, už si nikdo netroufá odhadnout. Prý minimálně od roku 1597. Do konce předminulého století byly tyto slovenské doly jediným a největším nalezištěm těchto drahokamů na světě. Desítky let už se netěží, chtějí ale těžit z turistů.

Zdubnických štol pochází i největší a nejdražší opál na světě Harlekýn, který váží 2970 karátů (1 karát = 0,2 g) a je vystaven ve Vídni. Už téměř sto let jsou však dubnické opálové doly zavřené a dnes slouží už jen jako atrakce pro turisty a školní výlety.

„Vloni tu bylo 2500 lidí, většinou ze zahraničí. Nejvíce jich je z Německa, Rakouska a Maďarska, ale byli tu i Američané, Italové, Nizozemci, Belgičané či Francouzi. Zájem o dubnické opálové doly rok od roku stoupá,“ říká Jozef Jančok, turistický průvodce, geolog a „strážce pokladu“ v jedné osobě.

Najděte si opál

Jančok je jedním z nadšenců, kteří se před několika lety rozhodli zašlou slávu opálových dolů obnovit. Nejenže uskutečnili geologický průzkum se záměrem obnovit pod Dubníkem těžbu drahokamů, ale vybudovali i naučnou stezku pro turisty.

Návštěvníci tak dnes mohou za menší poplatek navštívit starý opálový důl, a když si připlatí, mohou si dokonce zahrát na dobrodruhy a na haldě u štoly hledat opály. „Některým se podaří najít skutečně pozoruhodné kousky. Jeden chlapec tu našel nádherný opál. Odmítl mi ho však prodat, i když jsem mu za něj nabízel 2500 korun,“ přiznal Jančok.

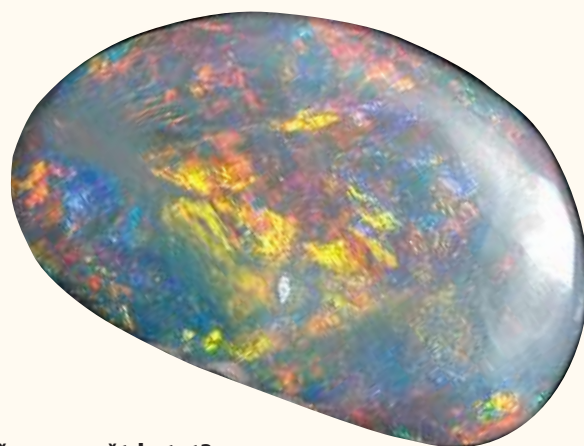
Na důkaz, že i dnes se pod Dubníkem dají nalézt vzácné kameny, vytahuje z vitríny opál o velikosti fazole s hvězdičkami z antimonitu. „Je to něco unikátního. Za několik stovek let od první písemné zmínky o opálech pod Dubníkem jsou popsány pouze tři podobné případy,“ říká Jančok.

FOTO: OPÁLOVÉ DOLY DUBNÍK, ARCHIV

Exemplář má hmotnost 3,55 karátu a hodnotu asi 17 500 slovenských korun (asi 13 300 Kč).

„Jedna americká turistka mi řekla, že kdyby něco takového měli u nich, tak by z toho byl obrovský byznys a v blízkosti dolů by už dávno stálo město s desítkami tisíc obyvatel, kteří by žili jen z toho,“ uvedl Jančok a konstatoval, že krajská samospráva o projekt využití dolů pro cestovní ruch téměř nejeví zájem.

Začne se opět kutat?

Těžkostí provází i snahy o obnovení těžby opálů. Společnost Opálové doly Dubník už dokonce získala povolení k těžbě, ale v důsledku různých administrativních problémů se jí nepodařilo začít těžit včas, a tak o licenci zase přišla. V nové soutěži ji získala nová firma, ale Opálové doly se odvolaly. Pokud uspějí, mohla by se těžba podle Jančoka rozběhnout ještě letos.

„Těžba však nijak neohroží rozvoj turistiky. K tomu, abychom byli ziskoví, nám stačí převést z podzemí tři důlní vozíky horniny denně. To znamená, že tu nebude žádná těžká technika a nehrozí ani poškozování životního prostředí,“ ujišťuje Jančok.

Kromě opálů jsou totiž doly vzácné i proto, že jsou jedním z nejvýznamnějších zimovišť netopýrů. Loni jich tu napočítali čtyři tisíce, což je podle Jančoka nejvíce za poslední léta a v každém případě více než v době, kdy se o doly nikdo nestaral. Celá desetiletí totiž byly doly terčem drancování zlodějů drahých kamenů, kteří údajně často likvidovali i netopýry. ■

(čtk, in)

Informace

Z Prešova se jede na jihovýchod přes obec Zlatá Baňa nebo přes obec Červenica, areál se nachází u vsi Dubník bezprostředně při silnici mezi Zlatou Baňou a Červenici.

V sezóně až do 30. září lze důlní turistickou trasu navštívit denně od 9 do 17 h. Na prohlídku je třeba se ale přihlásit minimálně den dopředu na tel.: +421 905 539 101 nebo 905 539 102. Minimálně se musí sejít aspoň čtyři lidé, maximálně 15 osob. Je potřebná kvalitní obuv a teplé oblečení.

Vstupné: dospělí 120 Sk, děti a skupiny nad 10 lidí sleva, za hledání opálů na haldě je příplatek 60 Sk za hodinu, slevu dostanete, budete-li chtít zkontrolovat štěstí déle. Další informace na tel.: +421 905 539103.

www.opalovebane.sk

<http://opal.webpark.sk/>

<http://opal.webpark.sk/ces.htm>